

Beslisnota voor de gemeenteraad

Onderwerp: Voorlopige jaarrekening 2024, ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Datum: 19 juni 2025

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. de zienswijzebrief op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen (bijlage 1); en
2. een risico naar rato van de deelnemersbijdrage op te nemen in de risicoparagraaf van de gemeentelijke begroting van 2026 voor zover dit de algemene reserve overstijgt.

Inleiding

De gemeente Wijchen is deelnemer van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De VRGZ is op 1 januari 2004 opgericht. Het is een organisatie voor brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Dit regionale samenwerkingsverband van 14 gemeenten is gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Wet veiligheidsregio's.

Aan de deelnemende gemeenten heeft het dagelijks bestuur van de VRGZ de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026 aangeboden. Het dagelijks bestuur verzoekt de gemeenteraden om een zienswijze te geven en deze voor 16 juni 2025 kenbaar te maken. Op 13 mei 2025 laat de VRGZ weten dat het Rijk meer bekend heeft gemaakt over de financiële situatie van de Veiligheidsregio's. Dit heeft invloed op de jaarstukken. De zienswijzebrief is hierop aangepast.

Beoogd effect

De gemeente houdt zicht op de stand van zaken rondom de financiën van deze gemeenschappelijke regeling (GR). Met het voorleggen van de zienswijze aan het Algemeen Bestuur probeert de gemeente te sturen op de financiële keuzes van de VRGZ.

Argumenten

Conceptjaarrekening 2024

- 1.1. *In de zienswijzebrief waardeert de raad terughoudendheid met onomkeerbare financiële maatregelen.*

In 2024 is voorgesteld om het positieve resultaat van het programma Crisis- en Rampenbestrijding (C&R), na aanvulling van de algemene reserve tot de norm, aan te wenden voor de dekking van het incidentele tekort over 2026 (€ 610.000). Dit komt doordat de toekomstige financiële situatie van de VRGZ onduidelijk is. Het Rijk geeft namelijk nog geen duidelijkheid over de voorgenomen korting op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en de mogelijkheid tot extra middelen in het kader van het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid.

- 1.2. *In de zienswijzebrief vraagt de raad om aandacht voor duurzame huisvesting.*
Aanvankelijk was het resultaat van € 610.000 bestemd voor een nieuw te vormen reserve. Dit reserve was bedoeld voor het verduurzamen van panden. De Adviesfunctie benoemt in haar rapportage dat op dit moment een concreet uitvoeringsplan ontbreekt. Met het vaststellen van de zienswijze vragen we aandacht voor het huisvestingsvraagstuk. De raad pleit hierbij voor meer samenhang tussen risico's en reserves.

Ontwerpbegroting 2026

- 1.3. *In de zienswijzebrief wijst de raad op de mogelijkheid tot toekomstige bezuinigingen.*
De VRGZ heeft in de ontwerpbegroting een taakstelling opgenomen van €1.182.000. Dit bedrag bestaat uit: (a) een taakstelling van € 150.000, opgelegd door het Algemeen Bestuur en (b) een Rijkskorting van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor 2026, te weten € 1.032.000. Deze kosten worden in 2026 incidenteel gedekt. De VRGZ heeft geen taakstellingen opgenomen die de gemeentelijke bijdrage laten afnemen. De raad vraagt de VRGZ om na te denken over mogelijke (structurele) bezuinigingen in de toekomst.
- 1.4. *De gemeenteraad heeft de bevoegdheid om een zienswijze vast te stellen.*
De VRGZ benoemt in haar raadsbrief dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen om een zienswijze in te dienen. In de GR VRGZ staat dat de gemeenteraad deze bevoegdheid heeft.
- 2.1. *Hiermee vangt de raad dit financiële risico in de begroting op.*
De VRGZ beschrijft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in haar conceptjaarrekening en ontwerpbegroting de omvang van de risico's welke de VRGZ loopt. Niet alle risico's kunnen door de VRGZ worden opgevangen. Daarom adviseert de Adviesfunctie in haar rapportage dat gemeenten het overige risico opneemt in haar risicoparagraaf. De VRGZ komt met een herziene paragraaf of weerstandsvermogen. Afhankelijk daarvan kan bepaald worden welk specifiek bedrag de gemeente opneemt. Dit is naar rato van de deelnemersbijdrage.

Kanttekeningen

- 1.1. *Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ de input van de raad opvolgt in het vaststellen van de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026.*
Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de conceptjaarrekening 2024 en de ontwerpbegroting 2026. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet mee te nemen. Als meerdere gemeenten hetzelfde standpunt innemen, de kans groter dat het Algemeen Bestuur de geuite zorgen en aanbevelingen in de zienswijze meeneemt in haar stukken.
- 1.2. *De bevindingen van de accountant zijn nog niet getoetst.*
Er is nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven over de conceptjaarrekening 2024. Uit het conceptverslag van de accountant blijkt dat deze voornemens is een goedkeurende verklaring voor het getrouwe beeld af te geven. Naar aanleiding van de wijzigingen aan de jaarstukken verzoekt de VRGZ om de stukken opnieuw te toetsen bij de accountant en de Adviesfunctie.

FinanciënConceptjaarrekening 2024

De inbreng van de gemeente Wijchen voor uitvoering van de VRGZ-taken was in 2024 begroot en gerealiseerd op € 3.276.006. Het daadwerkelijke programma is gerealiseerd binnen de begroting.

Het gerealiseerde resultaat voor de VRGZ is € 224.000 positief en bestaat uit:

- *C&R € 622.000 positief*
Het resultaat van het programma C&R is conform verwachting zoals gemeld in de tussentijdse rapportage t/m augustus. Uit een analyse blijkt dat het positieve resultaat incidenteel van aard is. De structurele componenten zijn per saldo negatief (circa € 702.000). Dit heeft deels te maken met prijsstijgingen (zoals onderhoud vastgoed, huisvestingslasten en energie) en stijging van de kosten voor Arbo en werving (hoger verloop, krapte arbeidsmarkt, terugdringen ziekteverzuim). Deze onderwerpen zijn geadresseerd in de begrotingswijziging 2024 en/of de begroting 2025. Het positieve resultaat (€ 622.000) is 0,97% van het totaal van de opbrengsten.
- *RAV € 398.000 negatief*
Het resultaat van het programma RAV is minder negatief dan in de tussentijdse rapportage van augustus werd verwacht (- € 398.000). Dit laatste wordt onder andere veroorzaakt door een lagere stijging van de kosten voor bedrijfsvoering dan in de tussentijdse rapportage is geprognosticeerd. Daarnaast is de verrekening voor de samenwerking op het gebied van scholing en de meldkamer met Gelderland-Midden per saldo hoger uitgevallen dan was verwacht.

Voor de programma C&R en RAV wordt het volgende voorgesteld:

Voorstel bestemming resultaat 2024	C&R	RAV
Gerealiseerd resultaat	€ 622.000	-/- € 398.000
Toevoegen aan algemene reserve C&R	€ 12.000	
Toevoegen aan bestemde reserve incidenteel tekort 2026	€ 610.000	
Onttrekken aan reserve aanvaardbare kosten RAV		-/- € 398.000
Totaal:	€ 0	€ 0

Algemene reserve C&R

Bij positieve resultaten is het bestuurlijk uitgangspunt dat eerst wordt toegevoegd aan de algemene reserve tot het niveau van de bestuurlijke norm van 5% van de baten. Omdat de omzet binnen het programma C&R in 2024 is gestegen, is het aandeel van de algemene reserve in verhouding afgenomen. Het gerealiseerde overschot maakt het mogelijk om € 12.000 toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de norm van 5% opnieuw wordt bereikt.

Bestemde reserve incidenteel tekort 2026

Het resterende resultaat van € 610.000 binnen C&R wordt voorgesteld toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemde reserve 'incidenteel tekort 2026'. Deze reserve is bedoeld om een deel van het incidenteel tekort voor 2026 te dekken. Hiermee worden onomkeerbare bezuinigingsmaatregelen voorlopig afgewend.

Reserve aanvaardbare kosten RAV

Het programma RAV sluit 2024 af met een negatief resultaat van € 398.000. Voorgesteld wordt om dit tekort ten laste te brengen van de reserve aanvaardbare kosten. Door deze onttrekking daalt het weerstandsvermogen van de RAV naar 7%, wat onder de bestuurlijke norm van 10% ligt.

Ontwerpbegroting 2026

De deelnemersbijdrage voor 2026 voor onze gemeente is in de voorliggende begroting van de VRGZ als volgt opgebouwd:

Gemeentelijke bijdrage 2025	VRGZ € 51.543.587	Gemeente Wijchen € 3.276.006
Bij: index 2026 (4,66%)	€2.401.931,-	€ 152.662
Gewijzigde gemeentelijke bijdrage 2026	€ 53.945.518	€ 3.428668

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage gemeente Wijchen

In de Kaderbrief 2026 VRGZ zijn ontwikkelingen geschetst die op de VRGZ afkomen. Deze ontwikkelingen en onderwerpen zijn (inhoudelijk en financieel) geconcretiseerd in de begroting. Daarbij zijn de afspraken rond de financiën zoals deze zijn vastgesteld door het bestuur VRGZ, in acht genomen en is met het oog op de financiële onzekerheid bij gemeenten en mogelijke bezuinigingen waar de VRGZ mee te maken kan krijgen een beleidsarme begroting opgesteld. In de begroting 2026 van de VRGZ staat enkel een hogere gevraagde deelnemersbijdrage vanwege de reguliere indexering (4,66%).

Vervolgstappen

Het dagelijks bestuur van VRGZ verzoekt u om uw zienswijze vóór 16 juni 2025 kenbaar te maken. Aangezien besluitvorming tijdens de raadsvergadering van 19 juni 2025 zal plaatsvinden, wordt onder voorbehoud van besluitvorming door de raad, een conceptzienswijze brief verzonden. De definitieve zienswijze wordt na de raadsvergadering van 19 juni toegezonden.

Advies

De zienswijze is ambtelijk afgestemd met de andere regionale opdrachtgevers. Daarnaast zijn de financieel adviseurs van de WDW betrokken bij de totstandkoming.

Bijlagen

- Bijlage 1: Zienswijzebrief
- Bijlage 2: Raadsbrief conceptjaarrekening 2024 en ontwerpbegroting 2026 inclusief bijlagen
- Bijlage 3: Conceptjaarrekening 2024
- Bijlage 4: Ontwerpbegroting 2026
- Bijlage 5: Infographic
- Bijlage 6: Reacties gemeenteraden op Kaderbrief 2026
- Bijlage 7: Adviesrapport Adviesfunctie
- Bijlage 8: Bezuinigingsvoorstellen VRGZ
- Bijlage 9: Brief VRGZ over actualiteit korting BDuR 2026